

«Այբ» ավագ դպրոց

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2022 թ., ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե
Հավելյալ նյութ՝ *Պատասխանների գրքույկ*

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Անհրաժեշտ է հետևել *Պատասխանների գրքույկի* կազմին գրված ցուցումներին:

Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:

Պետք է պատասխանել **բոլոր** հարցերին:

Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Յուրաքանչյուր հարցի հնարավոր առավելագույն միավորը նշված է հարցի վերջում՝ աջ կողմում:

Հարցերի միավորների ընդհանուր քանակը **32** է:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է **3** տպագիր և 1 դատարկ էջերից:

Առաջադրանք 1 Միրելի՛ դիմորդ, ստորև ներկայացված տեքստը մի հատված է Բաֆֆու «Խենթեր» վեպից: Ընթերցի՛ր այն և պատասխանի՛ր հարցերին:

Բայց մի բան, որ ավելի զարմացնում էր Վարդանին, այդ այն էր, որ բոլոր գյուղացի բանվորները որտեղ և հանդիպում էին նրան, աչքի էին ընկնում իրանց համարձակությամբ, անձնավստահությամբ և այրական անվեհերությամբ: Կարծես դրանք սնվել և մեծացել էին կատարյալ ազատության մեջ, կարծես դրանք երբեք թուրքի ապտակը չէին կերել կամ քրդի նիզակը մի անգամ գոնե չէր վախեցրել նրանց: Նա տեսնում էր, որ այդ աշխատող բազմությունը ընդունակ է հարկը պահանջած ժամանակ, թողնել բահը և արորը, և նրանց փոխարեն զենք կրել, և նույնպես հմուտ, նույնպես հաջողակ կերպով գործ ածել:

- Պատերազմի ժամանակ այդ մարդիկը զինվոր են դառնում,- ասաց Վարդանի հյուրընկալը,- աշխատանքը մեծ մասամբ դադարում է, և այս պատճառով պատերազմը միշտ կորստաբեր հետևանքներ է ունենում մեր երկրի համար, թեև նա ունենում է և իր առանձին օգուտները:

Անցնելով դաշտերից, նրանք դարձյալ մոտեցան գյուղին: Նրանց առջև դրած էր մի նոր հիմնարկություն: Դա ավելի նման էր այն շենքերին, որ կառուցված են լինում օրինակելի ագարակների մեջ:

- Այդ մեր գյուղատնտեսական դպրոցն է,- ասաց Վարդանի հյուրընկալը: Այն, որ տեսաք առավոտյան, տարրական ուսումնարան էր:

Այս ի՞նչ դպրոց էր, այսպիսի դպրոց Վարդանը երբեք չէր տեսել, թեև ինքն էլ մի ժամանակ վարժապետ էր եղել: Նա բովանդակում էր իր մեջ գյուղային տնտեսության վերաբերյալ բոլոր պարագայքը: Նրա ահագին շինության առջև տարածված էր ընդարձակ ագարակ զանազան բաժանմունքներով, որ մշակվում էին աշակերտների և աշակերտուհիների ձեռքով: Աշխարհի համարյա բոլոր բույսերի, տունկերի և ծաղիկների տեսակից կային այնտեղ զանազան օրինակներ: Այստեղ զիրքը և մեռած տառը ավելի չէին զբաղեցնում ուսանողներին: Ամեն ինչ սովորում էին նրանք բնության հրաշալի գրքի մեջ: Այստեղ որոշյալ ժամերում ուսանողները պարապվում էին մարմնամարզությամբ և զենք գործ ածել, վարժություններով: «Ահա այսպիսի դպրոցը կպատրաստե լավ երկրագործ և լավ զինվոր», - մտածում էր Վարդանը:

- Հարց 1 Որտեղի՞ց է առաջացել «Բաֆֆի» գրական անվանումը, և ի՞նչ է գրողի անուն-ազգանունը: (2 միավոր)
- Հարց 2 Գրի՛ր, թե գրական որ մեթոդին է հետևել Բաֆֆին իր վեպերում և թվարկի՛ր նրա մյուս ծրագրային վեպերը: (3 միավոր)
- Հարց 3 Վարդանի երազում Բաֆֆին ներկայացնում է ապագա Հայաստանի հանրային, կրթական, տնտեսական ու քաղաքական կյանքի պատկերը 200 տարի անց: Ի՞նչ ընդհանրություններ ու տարբերություններ կարելի է առանձնացնել այսօրվա հայաստանյան զինվորական և կրթական համակարգի ու Բաֆֆու ծրագրի միջև: Ո՞ր հասարակարգն է հիշեցնում Բաֆֆու ծրագրային մոդելը: (5 միավոր)
- Հարց 4 Հատվածի համար գրի՛ր ամփոփում. քո բառերով շարադրի՛ր, թե ինչ է ասվում այդ հատվածում: Ամփոփման մեջ ներառի՛ր նաև քո մեկնաբանությունը (5-6 նախադասություն): (6 միավոր)

Առաջադրանք 2

Միրելի՛ դիմորդ, ընթերցի՛ր Վահան Տերյանի «Այնպես անխինդ են և նրման լացին» բանաստեղծությունը և պատասխանի՛ր հարցերին:

Այնպես անխինդ են և նրման լացին

Այնպես անխինդ են և նրման լացին
Երգերն իմ երկրի, այնպես տխրագին.
Մեզ չի հասկանա օտարերկրացին,
Մեզ չի հասկանա սառն օտարուհին:

Այն մելամաղձիկ, լացող, միալար
Ելևեջները ներդաշնակ այնպես
Եվ հարագատ են սրտին մեր մոլար,
Հոգուն մեր բեկված, ավերված, հրկեզ...

Տեսնում եմ ահա գյուղերը մեր խեղճ,
Եվ թուխ դեմքերն այն տխրության սովոր.
Իմ ժողովուրդը անել վշտի մեջ,
Երկիրն իմ անբախտ և աղետավոր:

Թող հնչե երգն այդ դառն ու ցավածին,
Երգը հայրենի ցավագար ու հին,
Մեզ չի հասկանա օտարերկրացին,
Մեզ չի հասկանա սառն օտարուհին...

- Հարց 1 Նշի՛ր Վահան Տերյանի ծննդավայրը: (1 միավոր)
- Հարց 2 Գրական ո՞ր մեթոդին է հետևել Վահան Տերյանն իր բանաստեղծություններում: (1 միավոր)
- Հարց 3 Բանաստեղծությունից դու՛րս գրիր երկու տարբեր պատկերավորման միջոցի օրինակ՝ դիմացը նշելով տեսակը: (2 միավոր)
- Հարց 4 Նշի՛ր Վահան Տերյանի բանաստեղծական վեց շարքերի վերնագրերը: (3 միավոր)
- Հարց 5 Բացատրի՛ր «Մեզ չի հասկանա օտարերկրացին» կրկնվող տողի կապը բանաստեղծության տների բովանդակության հետ: (4 միավոր)
- Հարց 6 Ինչո՞ւ է Վահան Տերյանն իր հայրենասիրական բանաստեղծությունների շարքը վերնագրել «Երկիր Նաիրի»: Մեկնաբանի՛ր «Նաիրի» անվան ծագումն ու պատմությունը: Հիմնավորի՛ր պատասխանդ: (5 միավոր)

ԴԱՏԱՐԿ ԷԶ